

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOSCIANSKI**

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 do 2 po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.
Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy
Kasa czynna od 11 do 1-jej.
Opłata pocztowa uliszczona ry-
czaltem.

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, ul. Warecka № 7
Redakcja — tel. 176-70.
Administracja — tel. 120-13.
Drukarnia — tel. 173-43.
Konto czekowe P. K. O. Nr. 175.
**NUMER POJEDYNCZY
20 GROSZY.**

**WYJĘCI
Z POD PRAWA**

Istnieje pewien rodzaj „przedsiębiorstw” w Polsce, opartych na niezawodnej kalkulacji: wszystkie zyski i korzyści ciągnie właściciel, wszystkie straty ponosi tylko pracownik. Żaden oświecony obywatel nie domyśli się, że temi przedsiębiorstwami, zorganizowanymi na zasadach niemoralnej spółki, zabronionej przez obowiązujące ustawy, są korzystające z przywilejów i praw państwowych niektóre polskie szkoły prywatne. Ministerjum W.R. i O.P. oparło organizację szkół prywatnych na zasadzie: **wszystkie prawa tylko dla właścicieli, obowiązki tylko dla nauczycieli.** Wobec tego nauczyciel nie znajduje żadnej opieki ze strony władzy. Byłoby jeszcze pół biedy, gdyby sami właściciele szkół, korzystających z praw publiczności, traktowali swe zakłady rzeczywiście jako placówki dobra publicznego, powołane do spełnienia doniosłych zadań społecznych. Tak jednak nie jest, jeżeli nie brać pod uwagę nielicznych wyjątków. Pod wysoką bowiem protekcją władzy państwowej, szkoły prywatne stały się źródłami zysku, a w czasach ostatnich wyzysku nauczycieli. Właściciele szkół prywatnych wprowadzili wręcz szkodliwy, ze stanowiska racjonalnej pedagogiki, zwyczaj angażowania nauczycieli na jeden tylko sezon. Rok rocznie na wiosnę odbywa się zatem zmiana personelu i nowe angażowanie. Naturalnie takie fakty, jak wyrzucanie na zbity łeb całych, literalnie całych rad pedagogicznych, wyrzucanie starszych i zasłużonych nauczycieli (bo droższych), angażowanie za pół ceny, słownie za ćwierć normy, wymuszanie zrzeczenia się części należnej zapłaty, pod groźbą wydalenia, są tu chlebem codziennym.

„Nowożytni niewolnicy” — oto jak nazwała nauczycieli „Gazeta Poranna Warszawska”, której niepodobna przecież posądzać o zbytnią sympatię dla rzeszy pracowniczych.

W swej ciężkiej sytuacji nauczyciele niejednokrotnie próbowali zwracać się o interwencję i opiekę do władz szkolnych. Władze jednak zajęły wręcz niezrozumiałe stanowisko: zgłaszają mianowicie całkowity „brak zainteresowania”, motywując to tem, że materialne stosunki szkoły i personelu nic ich nie obchodzą. Dla każdego nieuprawnionego jednak jest jasne, że takie stanowisko jest cichem poparciem właścicieli szkół; bo skoro świadek okradania świadomie nie przeszkadza kradzieży, to właściciel mówiąc dopomaga do spełnienia przestępstwa. A przecież dzieje się to w szkołach, które korzystają z przywilejów szkół państwowych i które, jako przedsiębiorstwa, rzekomo nie obliczone na zysk, są zwolnione od podatku przemysłowego. Czy wobec tego, że właściciele stać jednak na to, żeby kupować folwarki, kamionice, budować wille — także niezainteresowaną gospodarczą szkołę nie jest wyrosowanie się Ministerjum W.R. i O.P. stepkiem bezczynności władzy, połączonej ze szkoda dla Skarbu Państwa, chociażby nawet właściciele powiększali swój majątek nie z właściwego zysku, lecz tylko z niedopłaconych pensji nauczycielskich? Lecz urzędnicy, czy to z Minist. W.R. i O.P., czy z Kuratorjum, wolą widocznie nie narażać się właścicielom.

Charakterystyczny dla tych stosunków jest nowy okólnik Min. W.R. i O.P. Okólnik ten nakazuje, aby prawnie publiczności szkołom nadawano w kwietniu na każdy następny rok szkolny. Okólnik sam przez się z pozorów niewinny. Ale w rzeczy samej jest on urzędowym uznaniem niesłychanych metod właścicieli szkół. Ministerjum bowiem w kwietniu nie wie, jaki będzie w przyszłym roku personel w szkole i nie zdradza w tym kierunku najmniejszego zainteresowania: daje poprostu wolną rękę właścicielowi, ignorując w tak ważnym akcie skład przyszłej Rady Pedagogicznej, która przecież przedewszystkiem stanowi o istotnej wartości szkoły. Z prawa publiczności zatem czyni się prezent właścicielom szkół, którzy nota bene nie zawsze mogą się pochlubić posiadaniem świadectwa naturalnego.

Rozgryzani i do rozpacz doprowadzeni brakiem jakiegokolwiek opieki państwowych władz szkolnych, które nie

ROZDŹWIĘKI W KOALICJI RZĄDOWEJ RZESZY

Berlin, 29.6. PAT. W łonie koalicji rządowej w Reichstagu ryzosowuje się coraz silniejszy rozdźwięk. Rozdźwięk ten znalazł swój wyraz dzisiaj na posiedzeniu komisji prawniczej Reichstagu, na którym rozpatrywany był wniosek grup lewicowych, żądający przedłużenia mocy wpływającej z końcem czerwca ustawy, która zawieszła procesy pomiędzy byłymi dynastjami a krajami Rzeszy niemieckiej. Przedstawiciel Min. Spraw Wewnętrznych Rzeszy wypowiedział się przeciwko przedłużeniu tej ustawy. Oświadczenie rządu poparli przedstawiciele stronnictwa niemiecko-narodowego. Przeciwno stanowisku rządu i frakcji niemiecko-narodowej wystąpili nietylko socjali-

ści i demokraci, ale również przedstawiciele poszczególnych krajów, jak np. Turynji, Hesji i Meklenburg-Schwerlin, którzy oświadczyli, iż procesy, wytaczane przez księżąt ich krajom grożą im ruiną finansową. Sama Turynja bronić się musi przeciw 25-ciu procesom o odszkodowania, wytoczonym przez członków b. domu panującego. Przedstawiciel centrum wypowiedział się przeciwko stanowisku rządowemu. W głosowaniu frakcja centrowa opuściła wspólny front koalicji rządowej i głosowała przeciwko rządowi, popierając wniosek demokratów i socjalistów, który też przyjęty został 15-tu głosami przeciw 11-tu.

MOWA MINISTRA STRESEMANN

Oslo, 29.6. PAT. Dziś po południu minister Spraw Zagranicznych Rzeszy dr. Stresemann wygłosił w sali uniwersytetu w Oslo odczyt z okazji wręczenia mu nagrody Nobla. O godz. 2-jej przybył król Hakon. Zebranie zajął przewodniczący komitetu Noblowskiego, rektor uniwersytetu prof. Frederick Stang, poczem minister Stresemann wygłosił jednogodzinne przemówienie. W umowie tej oświadczył minister — jednostka zdana jest na poparcie narodu. A właśnie w Niemczech toczyła się od lat walka o kierunek polityki zagranicznej. Zdaniem ministra, nie słusznie zarzucano Niemcom przedwojennym, że byli reakcyjne. Niemiec dzisiejszy nie może lekceważyć przeszłości, w której niegdyś widział

symbol swej potęgi. Niemiecka polityka porozumienia i pokoju byłaby nie możliwa, gdyby nie odpowiadała głębokiemu pragnieniu niemieckiego narodu. Omówiwszy następnie poszczególne fazy polityki Niemiec od walk w zagłębiu Ruhry poprzez konferencję londyńską i locareńską aż do wstąpienia Niemiec do Ligi Narodów, minister Stresemann stwierdził, że dzisiejsze Niemcy prowadzą politykę realną — z wykluczeniem wszelkiego iluzjonizmu. Wydarzenia polityki codziennej nie mogą zmienić tego historycznego faktu, że dziś w Niemczech wszystkie partie oświadczają się za polityką porozumienia i współpracują nad odrodzeniem nowych Niemiec.

TEROR W SOWIETACH

Moskwa, 29.6. (AW). Teror w stosunku do wszystkich elementów podlegających o opozycję, trwa w dal szym ciągu. W Mińsku rozstrzelano znowu 5 ludzi. Tyflisie 4, w Erywanii 3. Najstraszniejsze formy przybiera terro- r na Kaukazie, gdzie skierowany

jest przeciw separatystom gruzińskim. Jednocześnie zaostrzyły się represje przeciwko t. zw. „samostijnikom” ukraińskim oraz nacjonalistom białoruskim, wyłączając należących do białoruskiej partii komunistycznej.

**ROZSTRZELANIE DWUCH POLAKÓW, OSKARŻONYCH
O SZPIEGOSTWO W ROSJI**

Moskwa, 29.6. Tass donosi: Tarasiewicz i Samotyja, dwaj Polacy, oskarżeni o szpiegostwo, na rzecz Polski, skazani zostali na nadzwyczajnej

sesji wołyńskiego sądu okręgowego w Zytomierzu na karę śmierci przez rozstrzelanie. Wyrok został wykonany.

**PO UCIECZCE DAUDET'A Z WIĘZIENIA
DAUDET W BELGII**

Bruksela, 29.6. PAT. Belgijska Agencja Telegraficzna podaje z wszelkimi zastrzeżeniami pogłoskę, jakoby Daudet w towarzystwie dwóch przyjaciół jechał dziś śniadanie w jed-

nym z hoteli w Namur, dokąd przybył miał samochodem. Według „Derniere Heure”, Daudet z towarzyszymi odjechał po śniadaniu w kierunku Brukseli.

ARESZTOWANIE MONARCHISTYCZNEGO REDAKTORA

Paryż, 29.6. PAT. O godz. 13-jej aresztowany został redaktor naczelny

„Action Française”, Maurycy Pujol.

MANIFESTACJA MONARCHISTÓW W PARYŻU

Paryż, 29.6. PAT. Grupa „Camelots du Roi”, licząca około 200 osób, usiłowała manifestować przed Izba Deputowanych, odepchnięta jednak została przez policję na bulwar Saint

Germain. Dla bezpieczeństwa zamknięto bramy gmachu Izby Deputowanych i wzmocniono straż. Do starcia nie doszło.

ROKOWANIA HANDLOWE FRANCUSKO-NIEMIECKIE

Paryż, 29.6. PAT. Komunikat, wydany przez delegację handlową francuską i niemiecką, głosi, iż rządy obu państw skłonne są podjąć niezwłocznie rokowania o zawarcie nowego układu prowizorycznego, którego zakres działania byłby obszerniejszy,

niż poprzedniego prowizorium. Delegacje wyrażają nadzieję, iż dojdzie do zawarcia takiego układu, który będzie mógł być przedstawiony parlamentom obu krajów przed 15 lipca roku bieżącego.

wykazują nawet dobrej woli w kierunku wyzyskania przysługujących im uprawnień, nauczyciele czekają tylko hasła, aby wystąpić do walki czynnej. Ukazują się już pierwsze jaskółki. Oto, wychodząc ze słusznego stanowiska, że kontrola ze strony władz nad nauczycielem ma rację bytu tylko wtedy, jeżeli idzie w parze z opieką i że tylko władza, udzielająca opieki, może rościć moralne prawo także do nadzoru, grupa młod-

szych nauczycieli zamierza od przyszłego roku szkolnego nie wpuścić do klas wysłanników Kuratorjum w osobach pp. wizytatorów. W ten sposób wyraził protest przeciw stanowisku władz w konflikcie między nauczycielami a właścicielami. Mara cierpliwości się przebrała. Nawet w pismach prawniczych, życzliwych dla właścicieli, odzywają się głosy w obronie znanego nauczycielstwa. **Iw-eki.**

P. P. S. W POZNANIU.

**Wywiad „Robotnika” z tow. St. Klimaszewskim, sekr. Rady
Zw. Zaw. i radnym miasta Poznania**

(r) Korzystając z pobytu w Poznaniu zwróciłem się do tow. St. Klimaszewskiego, radnego miasta Poznania z ramienia P. P. S. celem poinformowania się o obecnym stanie rozwoju P. P. S. w stolicy Wielkopolski, która do niedawna była twierdzą najczarniejszej reakcji.

O ile chodzi o rozrost P. P. S. w Po-
lił się z nami tow. Klimaszewski.

O ile chodzi o rozgłos P. P. S. w Poznaniu to od czasu przewrotu majowego daje się zauważyć bardzo silny wzrost partii. W dniach majowych P. P. S. poznańska udziały nie brała ze względu na słabość sił i zdecydowaną postawę reakcji oraz władzy. W czasie przewrotu zajmowali w stosunku do niego sympatyczne stanowisko. Po przewrocie wskazywaliśmy od początku, iż przewrót majowy nie może pozbawić P. P. S. samodzielności myśli i samodzielności działań. Zdyskredytowaną w czasie przewrotu została N. P. R., która przed wypadkami majowymi robiła huczek koło osoby Piłsudskiego, domagając się jego powrotu do armii, a podczas dni majowych połączyła się z reakcją. Rozłam w N. P. R. spowodowany przez posła Ciszaka do reszty obalił jej wpływy wśród robotników. Ujawniły się i skupiły wokół „Przełądu Porannego” żywioły sanacyjne, które jednak są niepomierne słabsze od nas. Cała obecna polityka gospodarcza rządu nakazuje szukać klasie robotniczej Poznania ratunku pod sztandarami P. P. S., to też z zadowoleniem przyjęliśmy uchwały ostatniej Rady Naczelnej.

Stan liczebny członków związków klasowych rośnie nieprzerwanie. Podam jako przykład, iż w ciągu roku ilość członków zw. zawod. metalowców wzrosła o 500%. Jest to naprawdę rzadki sukces, ale podobnym może się poszczycić i Z. Z. K. i wiele innych związków klasowych.

Endecja na gruncie Poznania weszła już w erę bankructwa. Sfery drobno-mieszczańskie ujawniają zupełnie otwar-

cie swe zniechęcenie i rozczarowanie do endecji, jej obłudny i fantastyczny polityczny koziołków. Jeżeli endecja nie połączy się przy najbliższych wyborach z chadecją, która ma jeszcze pewne wpływy, — wyjdzie napewno zdruzgotana z tych wyborów. Od roku odbył się szereg zgromadzeń, które cieszyły się wielką ilością słuchaczy. Odwiedzał nas t. pos. Borlicki, Ziemięcki, Uziębło, sen. Kluszyńska ostatnio pos. Hausner. W dniu 1 maja odbył się parotysięczny pochód, ku szczerej złości reakcji.

Z wyborów do samorządu odbytych w jesieni 1925 r. wyszło 8 radnych z listy P. P. S. Znajdują się oni w mniejszości, są jednak przywódcami lewicy i opozycji w radzie miejskiej.

Patrzmy w przyszłość z zaufaniem, wiedząc, że przyniesie ona dalszy rozwój naszej partii na terenie Poznania.

Tyle tow. Klimaszewski. Uwagi jego wskazyują jasno, iż P. P. S. rozwijać zaczyna w Poznaniu żywą działalność.

Poznań był jeszcze niedawno twierdzą endeco - chadecją. Każdy ruch demokratyczny był gnębiony bezwzględny terorem. Wobec mniejszości narodowych terror ten był jeszcze większy. W 1925 roku hułała szekarnie po Poznaniu bojówka „Ligi obrony wiary i ojczyzny” pod przywództwem osławionego na terenie Wielkopolski Sekretarczyka. Osobnik ten cieszył się zycielnością endecją, władze przyzywały dyskretnie oczy na jego wybrki. Pobierał pewną sumę „od głowy” za każde pobicie obywatela narodowości żydowskiej i niemieckiej. Obecnie zmiana stosunków rzuciła się w oczy. Teror prawicy został przełamany i to raz na zawsze. Demokracja przystąpiła do pracy w Poznaniu jawnie i jako czynnik równouprawniony. Endecja próbuje jeszcze odzyskać wpływy, brudzi gdzie może, ale bez dodatkich dla siebie rezultatów. Ugrupowania lewicowe na uniwersytecie, do niedawna ognisku faszyzmu, zyskują coraz to większą popularność.

P. P. S. stoi na czele młodej demokracji Poznania. O los tej demokracji możemy więc być spokojni!

**NIE REDUKOWAĆ
BADAŃ NAD BUDŻETAMI
ROBOTNICZEMI**

Wobec wyczerpania się kredytów przeznaczonych na przeprowadzenie badań nad budżetami domowymi rodzin pracowników fizycznych i umysłowych — Główny Urząd Statystyczny zwołał w dniu wczorajszym konferencję, która się miała zastanowić w jaki sposób można doprowadzić dotychczasową statystykę do końca. Jednogłośnie stwierdzono, tak ze strony Urzędu, jak i ze strony wszystkich przedstawicieli zaproszonych Ministerjów i organizacji, że redukowanie, czy częściowa likwidacja dotychczasowych rozmiarów badań byłaby fatalnie na ostateczne rezultaty statystyki.

Dziwnie niekonsekwentnem jest stanowisko Gł. Urzędu St., który miał zabięgać o przyznanie dalszych kredytów na koszt przeprowadzanej ankiety widzi jedno tylko wyjście — właśnie redukcję dotychczasowych rozmiarów akcji. Stanowisko swe G. U. S. motywuje względami formalnymi, twierdząc, że niema możliwości uzyskania przed końcem roku budżetowego sum potrzebnych na zakończenie badań, choć sumy te są bardzo niewielkie.

W sprawie tej obecny na konferencji przedstawiciel Komisji Centralnej Zw. Zaw. złożył wniosek, protestujący przeciw próbowi redukowania dotychczasowych rozmiarów akcji badania budżetów domowych robotnika, oraz poparł wniosek prof. Limanowskiego, domagający się preliminowania nowych kredytów na powyższy cel.

POSIEDZENIE SEJMU

Dziś o godz. 4 odbędzie się posiedzenie Sejmu, na którym m. in. omawiany będzie wniosek Z. P. P. S. w sprawie wypłacania zasiłków rodzinom osób, powołanych na ćwiczenia wojskowe.

**NA POMNIK JULJUSZA
SŁOWACKIEGO**

Zarząd warszawskiego oddziału kelników związku zawodowego pracowników przemysłu gastronomiczno - hotelowego uchwałił na ostatnim posiedzeniu, na wniosek przewodniczącego tow. F. Janickiego, przeznaczyć 100 zł. na wzniesienie pomnika Juliusza Słowackiego, wyrażając życzenie, aby pomnik ten stanął w Warszawie.

**O SPRAWIEDLIWE
PODWYŻSZENIE PŁAC NAUCZYCIELOM**

Przed paru dniami odbyło się walne zebranie członków Oddziału Warszawskiego Zw. Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych, poświęcone sprawie uposażenia nauczycielstwa szkół powszechnych.

Zebrani, podkreślwszy łączność swą tak z innymi pracownikami państwowymi jak i z przedstawicielami całego świata pracy umysłowej i fizycznej, postanowili jednomyślnie wysłać do wiceprejera p. Bartla telegram, domagający się natychmiastowej poprawy bytu pracowników państwowych, a jednocześnie protestujący przeciw zamiarom rządu podniesienia uposażeń jedynie pewnej grupy nauczycieli przez nadanie, lub zwiększenie im dodatków funkcyjnych, co w wyniku w małej mierze podniosłoby wynagrodzenie około 12000 (na 62.000) nauczycieli i tych którzy znajdują się w wyższych grupach uposażeniowych, a całkowicie pozostawiłoby bez pomocy olbrzymią większość młodych nauczycieli, pobierających na prowincji od 156 zł. 09 gr. do 176 zł. miesięcznie.

